

בס"ד

האליזר

עלון לשבת קודש

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאט דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי כ"ט אדר תשע"ט 1268 (שנה כד')

נושא השבוע: לקראת פסח (ג)

ההפטרה: "כה אמר" (יחזקאל מה) ופסוק ראשון ואחרון מ"השמים כסאני" (ישעיה סו)

פרשת תזריע - שבת הזוודש

"אדם כי יהיה בעור בשרו שלא או ספוח או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת

והוא אל אחרון הכהן" (ויקרא יב). מובא במדרש כי אחת הסיבות שבאים נגעים אל האדם ובפרט צרעת, משום שמרבה לדבר לשון הרע על אנשים שונים וגורם להם צער ונזק, ומושך על עצמו בדיבוריו הרעים צרות רבות כחוסר שלום בית, צער גידול ילדים, דוחק הפרנסה, בעיות בריאות וכו'. משום שהקב"ה מסיר השגחתו מעליו, מימלא הוא נעשה חשוף לצרות ובעיות העולם. ובפרט צריך להיזהר בזה מאד מאד בתקופת הבחירות שהאוויר כולו מזדהם מחמת ריבוי הלשון הרע ורכילות, ומי שיראה ה' בלבבו ינצור לשונו מכל משמר. חג הפסח ממשמש ובא "פה-שח"- בדברי תורה ואמונה על גאולת עם ישראל ממצרים והניסים הגדולים שעשה להם והקב"ה ובפרט שכל המשפחה מתכנסת, יש לשים לב לדבר בגדולת הערב הגדול ולא בדברי הוואי ולשון הרע מחמת שלא התראו זמן רב.... (אמרי נועם ח"ג לגאון יורם אברג'ל צוק"ל)

שבת הזוודש

השבת הסמוכה לראש חודש ניסן נקראת שבת החודש וקוראים בתורה בנוסף לפרשת השבוע את הפרשה של "החודש הזה לכם ראש חודשים" (ש"ע ס' תרפ"ד). השנה שר"ח ניסן חל בשבת מוציאים שלשה ספרים, וקוראים שישה עולים בראשון בפרשת השבוע ואין אומרים קדיש [ואם עולים שבעה עולים או יותר אומרים חצי קדיש] ה"שביעי" משלים חובת היום בספר השני בראש חודש דהיינו "וביום השבת שני כבשים" ואומר חצי קדיש, ואחר כך עולה ה"מפטיר" בספר השלישי וקורא בפרשת "החודש הזה לכם ראש חודשים" ואומר חצי קדיש (משנ"ב ס"ק יג, חזו"ע פורים עמ' ט, ילקוי פורים עמ' קפד) המפטיר לא יזכיר את ר"ח בכל ברכות ההפטרה כלל (חזו"ע שם, ילקוי שם).

מעשה שהיה

"את פתח לו" מפי הרה"צ יעקב גלינסקי זצוק"ל יום אחד קיבלתי שיחת טלפון, "מדברים מהמטרה", שחו לי מעבר לקו. "הוגשה נגדך תלונה", "נגדי? תלונה? מה עשיתי? מה לי ולמטרה?", הם אמרו: "משפחה כיפו שלחה את הילדים שלה ללמוד במיסיון, ואתה מטריד אותם כל הזמן בשיחות". השבתי להם: "אני מאד מצטער שאין לי חלק במצווה הזו, כנראה שמישהו קיים בי זכין לאדם שלא בפניו, ברוך יהיה". "אז בוא נסגור עניין, תגיע לתחנת משטרה ותגיש תצהיר שאין לך ידיעה על כך". הגעתי לתחנת המשטרה, "הזמנתי לקצין פלוני", "הוא איננו" השיבו. "אתם עושים ממני צחוק? מזמנים אדם צסוק לחינם?", "טוב, קצין אחר יקבל אותך". נכנסתי לחדרו "כן, הקצין ההוא איננו, מה העניין?", סיפרתי לו והוא אמר: "אין בעיה, נכתוב תצהיר, תחתום ונחתום את הפרשה". הוא נטל דף וכתב: אני, שם, כתובת, תעודת זהויה מצהיר בזה שאני מכיר את משפחה פלונית ואין לי נגדם שום תביעה, "עצור, אני לא חותם על זה". "למה, הרי כך אמרת?", שאל הקצין, "אמרת שאני מכיר אותם, אבל אין לי תביעה נגדם, אוהו, יש לי! מה זה לשלוח ילדים למיסיון! הקב"ה הפקיד בידם פיקדון והם

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק ת"א *נא לא לעיין בתפילה* שעון קיץ *סוף זמן ק"ש 8:55-8:50

כניסת שבת: 6:44 יציאת שבת: 7:35 יציאת ש"ס ר"ת: 8:21

מקומות החמץ, ואחר הפסח התברר לו שהיה לו חמץ בתוך ארון שלא ידע על קיומו, בדיעבד אין חמץ זה נאסר וק. ילקוי ס"ו, מכירת חמץ כהלכתו פ"ב ס"ה).
ו. מי שבא למכור חמץ צריך לעשות בביתו מחיצה בינו ובין מוצרי החמץ שרוצה למכור כגון: שיהיו בתוך ארון [את המפתח להצניע], ואין להשאיר ארון גלוי, וכיסוי או פריסת סדין או נייר בלבד אינו מועיל אם הם מתנדנדים ברוח מצויה (ספ).
ז. מי שאינו שומר תורה ומצוות שמכר את החמץ של חנותו או חמצו הפרטי מכירתו מכירה, אך אם הוא ממשיך לעסוק בחמץ בפסח [כגו' שמוכר חמץ] מכירתו בטלה ואסור לקנות ממנו גם לאחר הפסח [ומצוה לפרסמו ברבים כדי למנוע מכשול] (ספ פ"ה ס"טו).
ח. ישתדל להשתמש במוצרי החמץ בבית שלא יישאר הרבה חמץ עד פסח (ה. ע). בעל חנות הרוצה לקנות קודם הפסח כמות של אטריות, עוגיות, בירה ועוד, כדי שיהיו מזומנים לו ויוכל למכרם מיד לאחר הפסח, ומוכר את כל החמץ שקנה לרבנות, לא יעשה כן לכתחילה (ק. ילקוי ס"ט).

הלכות תענית בכורות

א. הבכורים צריכים להתענות ביום ערב פסח, (ש"ע אור"ח ס' תע סעי' א) זכר לנס שניצלו ממכת בכורות, (ש"ע ס' תע) בין שהוא בכור רק לאבא או רק לאימא (ש"ע ספ סעי' א) וכן בכור כהן או לוי (נב"א לו סעי' כה) וכן הבא אחרי נפל, כל אלו חייבים להתענות (נב"א ס"ק ו) אבל בכור שנוולד בניתוח קיסרי והבא אחרייו אינם חייבים להתענות (נב"א ספ ס"ק ג).
ב. יש אומרים שאפילו נקבה בכורה מתענה בערב פסח, (ש"ע ס' תע סעי' א) ואין מנהגינו כך. (נב"א ספ סעי' כה, נב"א ספ ס"ק יז-יח) ואכן בזמנינו שנהגו לפטור את התענית בסעודת סיום מסכת אם היא יכולה בנקל לבוא ולשמוע, ראוי שתעשה כן ואם אינה יכולה להגיע, יכולים לקחת עבודה עוגה וכיוצ"ב מסעודת הסיום (ילקוי ח"ה עמ' שעג).
ג. היות ובדורנו ירדה חולשה לעולם, והתענית גורמת להפרעת עריכת הסדר בליל פסח כמצוותו נהגו לפטור את התענית ע"י השתתפות בסעודת מצוה [כגון "ברית", "פדיון הבן", "סיום מסכת", סעודת "חתן וכלה"] (ש"ע יב"א ח"א ס' כה).
ד. ילד בכור קטן שמלאו לו 30 יום יש הנהגים שהאבא מתענה עבורו (ואם האבא בכור האמא מתענה עבורו) (ש"ע ספ סעי' ב נב"א) ובזמנינו שהמחויבים בתענית יכולים לפטור עצמם על ידי סעודת סיום ראוי שיגיעו לסעודת סיום מסכת (חזו"ע עמ' ריד).
ה. החייבים להתענות חייבים להיות נוכחים בשעת סיום המסכת ואז יוכלו לאכול בסעודת מצוה כזית עוגיות (או מהפירות ששם) וע"ז יפטור עצמם מן התענית ואם לא אכלו כזית, י"א שעדיין לא פטרו עצמם מן התענית (חזו"ע עמ' ריז) אך אם אינו נמצא שם ורק מביאים לו עוגות מסעודת מצוה לא מועיל חייב להתענות (ספ). בשעת הדחק יכול להצטרף לסיום דרך הטלפון [ויסיר הסעודה בביתו] (וגלה ס' פסח לזכ שגלה זמן לזכך עמ' 51, ילקוי פסח ח"ב עמ' תשס"ח) [וה"ה דרך מחשב בשידור חי] (ספ).
ו. אסור לבכור לאכול ולשתות לפני ששומע את הסיום ולכן צריך לזכור שלא לשתות קפה או תה לפני התפילה (מג"א ס' תשס"ח ס"ק י, וס' תקפ"א ס"ק יא).
ז. סיום מסכת נחשב דווקא כשלמד מסכת של גמרא שלמה בהבנה עם פירוש רש"י אבל אם קרא את המסכת בקריאה בלי הבנה אין זה נחשב ללימוד הראוי לפטור עצמו מן התענית, וצריכים הבכורים לשמוע את הסיום ולהבין אותו (חזו"ע עמ' ריא).
* אם למד מסכת לפני זמן והשאיר את הסיום לתענית בכורות – לא נחשב אבל המזדרו בלימודו או מאט בלימודו כדי להגיע לסיום מסכת בתענית בכורות מותר (חזו"ע עמ' רט).
* בשעת הדחק אפשר להקל גם בסיום משניות עם פירוש כגון: רבינו עובדיה מברטנורא (וקצת מעיקר תוספות יום טוב) (ש"ע יב"א ח"א ס' כו) וכל זה כשבא לפטור אחרים, אבל לפטור עצמו בלבד בהנ"ל אפילו שלא בשעת דחק אפשר (ומ"מ לכך ס' כטו).
* גם לימוד ספר אחד שלם מן הזוהר הקדוש נחשב כסיום מסכת לעניין זה אע"פ שהלומד אינו מבין בענייני הסודות שבו (יב"א ספ, חזו"ע עמ' ריא). * אם כמה אנשים חילקו ביניהם מסכת מהתלמוד שכל אחד ילמד כמה דפים, סיום כזה אינו פוטר את התענית (חזו"ע עמ' ריא), ואם למד מסכת לבד שלא כסדרה אך למד את כולה פוטר סיום זה את התענית (חזו"ע עמ' ריב).

יום שכולו תורה באשדוד ביום שלישי ד בניסן יום הבחירות בב"כ החיד"א רח' יצחק הנשיא 22 אזור ג' החל משעה 9:30 בבוקר עד 10:00 בערב עם הרבנים : הרב אברהם יוסף, הרב זמיר כהן הרב ליאור גלזר, הרב שמואל בורשטיין-כשרות, הרב בנימין חותה, הרב גדעון בן משה, הרב אייל עמרמי, הרב שלמה לוינסקי, הרב ברוך רוזנבלום, הרב אלחנן פרץ *מנחה 1:30 *ערבית 8:30

ערב נשים לקראת פסח באשדוד ביום ראשון ב' בניסן בשעה 20:00 בהשתתפות הרבנית ברכה בבית משפ' קלקר-רח' רבי נחמן מברסלב וזל אזור מ' *תשלום סמלי

מועלים בזו?!. סוף דבר, הוא כתב כרצוני וחתמתי, כעת הוא התרווח והחל לשאול אותי: "מה מעשיך?" התעניין, "כשיש לי פנאי, אני לומד" השבתי, הוא התקצף: "מה אתכם שם, בכני ברכי ילדים לומדים, נערים לומדים, נשואים לומדים, מבוגרים לומדים, וגם זקנים לומדים? מה אתם לומדים שם כ"כ הרבה?!", "זה באמת מעניין אותך?", "כן?", "אמור לי, אתה חובב יינות?", אור ניצת בעיניו, "איזה סוגים אתה מכיר?", הוא אמר שמות במהירות רבה, איני יכול לחזור על הרשימה. "טוב, תגיד לי איזה טעם יש ליי?", הוא הסתכל בי כאילו צמחתי מהרצפה, "ימה ההבדל בין המינים השונים שמניתי?", "אתה מתלוצץ, כדי להבחין צריך לטעום?" אמר לי. "נכון, אז אצלנו יש הגדרה לתורה, 'הביאני אל בית היין' למרתף גדול של יין, זה הר סיני, חביות כה רבות, כל אחת וטעמה, מי שמחבב ומבין לא ירצה לצאת משם לעולם. תורה עם רש"י, רמב"ן, ספורנו, אור החיים, גמרא עם רש"י, תוספות, רמב"ן, רשב"א, ריטב"א, ר"ן ראב"ד, ספר מאור ומלחמות, הוא הרים את ידו להתגונן מההצפה "די, די", ודאי קלט את השמות כפי שאני קלטתי את שמות היינות שטרטר, "אבל מי שלא טעם לא יבין, טעמו וראו כי טוב ה'! אם אתה רציני בשבוע הבא מתקיים סמינר של ארגון ערכים, נותנים שם לטעום אתה מוכן לבוא?", "למה לא!", רשמתי את השם ומספר הטלפון שלו ואכן לאחר תקופה מסוימת הוא התקשר אלי: "רציתי לבשר לך שהיום התחלתי להניח תפילין!", אז הוא טעם... ואז הבנתי שתהום הייתה פעורה בינינו הוא והיין שלו ואנו והיין שלנו.

פינת ההלכה

הלכות בדיקת חמץ

- א. חז"ל ציוו לבדוק את החמץ בליל י"ד ניסן בצאת הכוכבים [אחרי ערבית] לאור הנר (ש"ע סי' תל"א ס"א) וגם אם בטוח שביטול נקי מחמץ חייב לבדוק ובברכה (סי' תל"ג ס"א).
- ב. חצי שעה קודם זמן בדיקת חמץ אסור להתחיל בשום מלאכה, לישון או להתחיל לאכול [אבל עד 50 גר' פת או עוגה מותר. אך פירות, שתיה ותבשיל שאינו מ-5 מיני דגן מותר אפילו יותר מ-50 גר', ואם ביקש מחברו שיזכירו רשאי לאכול פת או יותר מ-50 גר', והמחמיר לא לאכול כלל תע"ב] [והטעם: שמא ימשך אחר עניינו וישכח לקיים מצות בדיקת חמץ] ואם התחיל לפני החצי שעה רשאי להמשיך (ש"ע סי' תל"א ס"ב, חז"ע פסח עמ' מ"א) והמחמיר להפסיק ולבדוק תבוא עליו ברכה (ס').
- ג. אין להתחיל ללמוד בהגיע זמן הבדיקה (אם התחיל קודם רשאי להמשיך) (ש"ע ס' מכל מקום ציבור הלומדים בבית הכנסת שיעור קבוע יקיימו את השיעור ועם סיומו יזכירו לכולם לבדוק. חז"ע סי' ס' נטו.) [נוהגים לפזר 10 חתיכות קטנות עטופות בפינות הבית ולמוצאם בבדיקה].
- ד. יש לבדוק לאור נר שעווה (ש"ע סי' תל"ג ס"ב) או פרפין [המצויים כיום] (חז"ע עמ' מ) ואין לבדוק לאור נר חלב, שמן או אבוקה (ש"ע ס' ו"ה) לשני נרות הקלעים יחד כמו נר הבדלה (חז"ע ס' ואם בדק בנר חלב ובשמן יצא ידי חובה בדיעבד, ובאבוקה לא יצא אפילו בדיעבד וצריך לחזור ולבדוק כהלכה (בלא ברכה) (ש"ע ס'). וכשאין נר כשר יכול לבדוק בפנס כיש (ויכול לברך על זה) (חז"ע עמ' ל"ח).
- ה. אין צריך לכבות את אור החשמל בשעת בדיקת חמץ, ואדרבה תוספת אור עדיפה יותר שע"י כך יכול לבדוק יפה בחורים ובסדקים. (תורת מועדים פ"ג ס"י"ח).
- ו. קודם שיברך על הבדיקה ייטול ידיו בלא ברכה משום נקיות (פסח כהלכה סי' ד ס"א) [אם ידיו היו לא טהורות כגון: נגע בנעליו וכי"ב]. ממידת חסידות נכון לקחת פרי חדש הטעון "שהחינו" ואחרי שמתחיל קצת לבדוק מברך על הפרי "שהחינו" [להרוויח את אלה הסודרים שצריך לברך שהחינו על הבדיקה] (חז"ע עמ' מ"א). ובסיום הבדיקה יברך בברכה הנהנין ויאכל הפרי (ס').
- ז. בברכה אחת שמברך על הבדיקה יכול לבדוק כמה בתים או חנויות ואפילו הם רחוקים קצת זה מזה [שאין ההליכה נחשבת הפסק] (ויכוון עליהם בברכה) מכל מקום אם הם רחוקים ממש יכוון בשעת הברכה לצאת יד"ח הברכה רק על הבדיקה שבביתו ויכול לברך שנית על הבדיקה בחנות (ס' עמ' מ"ז).
- ח. לפני הבדיקה מברך ואין לדבר עד סוף הבדיקה, (עד אחרי הביטול) (חז"ע עמ' מ"ד). ואם דיבר בין הברכה לתחילת הבדיקה [בדברים שאינם לצורך הבדיקה] חוזר לברך, אבל אם דיבר אחר שכבר התחיל לבדוק קצת אינו חוזר לברך, ואף לכתחילה יכול לדבר אחר שבדק קצת בדברים שהם לצורך הבדיקה (ש"ע סי' תל"ג ס"א ומש"נ ס"ק ה-ה). אם שכח לברך, כל עוד שלא סיים את הבדיקה יכול לברך (בהכ"מ). ואם נצרך לנקביו באמצע יברך "אשר יצר" וימשיך (חז"ע מ"א).
- ט. אע"פ שהבדיקה קשה ולוקחת הרבה זמן לא יקוץ בה, ולפי הצער כן השכר ולכן לא יעבור עם הנר בדירה בהעברה בעלמא אלא יעשה בדיקה יסודית (כ"ח פ"ו לו סעי' ג).
- י. אם בעל הבית רוצה, יכול לחלק את חדרי הבית לכמה אנשים וכולם יעמדו לידו בשעת הברכה [ואם לא עמדו לידו אין ראוי שיבדקו] ואח"כ יתפזרו לבדוק. (ש"ע אור"ח סי' תל"ג סעי' ב).

ואם בעל הבית אינו בודק כלל לא יברך להם אלא השליח שאותו מינה לבדוק (חז"ע עמ' מ"ט). ואשה לא תבדוק במקום שיש איש, ובמקום שאין שם איש מעל גיל י"ג שנה תברך תבדוק ותבטל (ותאמר "כל חמירא וחמיעא דאיכא לבעל" וכו' כשהיא נשואה) (חזון עובדיה עמ' נ"ו).

יא. צריך לבדוק בחורים ובסדקים ובכל החדרים ופינות הבית, לרבות המרפסות וחדרי המדרגות, וביתר המקומות שמצניעים שם אוכל, אף שברור לו שמעולם לא אכל שם חמץ, וכשיש ילדים קטנים יבדוק גם תחת הארונות והמיטות, בחדר השירותים והאמבטיה (אור לליון ח"ג פ"ז ס"ט).

יב. מי שיש לו מכונית פרטית צריך לבדוק בליל יד' לאור הנר (ועדיף ע"י פנס כיס משום סכנה) (פסח כהלכה ג' ב"ד). אך לא יברך על בדיקתה היות ונפטר בברכה שמבור על בדיקת ביתו ולכן יקפיד לבדוק את מכוניתו סמוך לבדיקת ביתו (ש"ת יח"ד ח"א סי' ה, חז"ע פסח עמ' נ"ב).

יג. הגינה והחצר-כשמסופק אם יש חמץ צריך לבדוק רק בחורים ובסדקים שבפינות ואם יש ודאי חמץ צריך לבדוק את כל הגינה והחצר (ש"ע סי' תל"ג ס"ו, מש"נ ס"ק כ"ה) [המצוי שיש חמץ].

יד. גבאי ביה"כ צריכים לדאוג לבדוק את החמץ בבית הכנסת בליל יד' לאור הנר בלא ברכה (חז"ע ס' סעי' ה), וכן בבניין משותף צריך הועד לבדוק את חדר המדרגות, המקלט, ארונות החשמל והגז, וטוב שכל השכנים ימנו שליח אחד עבור כולם, ואם הוא יודע שאין השכנים בודקים יבדוק מהכניסה ועד הקומה בה הוא גר (סידור פסח כהלכתו סי' יב ס"ו, אור לליון ח"ג עמ' ט) – בלא ברכה. [ויפטרם בברכה שמברכים על בדיקת הבית (חז"ע עמ' ז)].

טו. מקום שאינו רוצה לבדוק (כגון: מקלט, בית-ספר) יכול למכור (את החמץ והמקום שבו) לגוי ויפטר מן הבדיקה [אע"פ שכעת לא נמכר, מ"מ הואיל וסופו להימכר לגוי אינו צריך בדיקה (חז"ע פסח עמ' נ"א)]

מ"מ אם אפשר לבצע מכירה מיוחדת לגוי ב-יג ניסן עדיף (פסח כהלכה ס').

וראוי לסגור את המקום במפתח ולהימנע מלהיכנס לשם בפסח (מכירת חמץ כהלכתו פ"ב ס"ו).

טז. הנוסע מביתו מלפני הפסח לכל ימות הפסח ורוצה למכור את כל ביתו עם החמץ שבתוכו, יכול למכור את כל הבית חוץ מחדר אחד או חלק ממנו שיישאר כדי לקיים בו מצוות בדיקת חמץ, (פסקי תשובות סי' ע"פ ש"ע סי' תל"ג ס"ג) ואם יוצא לפני ליל יד' בניסן יבדוק את החדר בלא ברכה בלילה שלפני יציאתו (מש"נ ס"ק ג, אור לליון ח"ג פ"ז ס"ט, מש"נ ח"א מללוי סי' תל"ג ס"א) ואם נמצא בליל יד' לבדוק בברכה את אותו החדר (פסח כהלכה סי' ג). ומ"מ בערב פסח יבטל את כל החמץ שברשותו (מש"נ ס').

יז. המתארח בבית מלון כל הפסח ומקבל את החדר לפני ליל יד' בניסן הרי חייב לבדוק את חדרו בלא ברכה בליל בדיקת חמץ [ויהרר הברכה בלילו] [ולקוי' פסח ח"א עמ' תקסו-תקע"א].

יח. אחר הבדיקה יבטל את החמץ ויאמר: "כל חמירא דאיכא..." [בעברית: כל חמץ ושאר שישנו ברשותי שלא ראיתי ולא ביערתי יתבטל ויהיה כעפר הארץ] (ש"ע סי' תל"ג ס"ב) ויאמר את הביטול בלשון שמבין (בהכ"מ ס') [שידע לפחות שמבטל ומפקיר את החמץ], אבל אם אינו מבין כלל וחושב שאומר איזה תחינה לא יצא ידי חובה אפילו בדיעבד (מש"נ ס' ט').

הלכות מכירת חמץ

- א. מי שנשאר חמץ בבעלותו יכול למכרו לגוי (ש"ע סי' תמ"ה ס"ג) באמצעות הרבנות לפני הפסח, ובכך לא יתחייב לבערו [ולאחר הפסח חוזר החמץ לרשותו] (אורחות יוסף פ"ה ס"א). גם מי שסבור שאין לו כל חמץ מן הראוי שיהדר וישתתף במכירת חמץ (מכירת חמץ כהלכתו פ"א ס"א) נכון להשאיר קצת חמץ כדי לבערו בערב פסח כדי לקיים מצות "תשביתו" לכל הדעות (ס"ב).
- ב. יכול למנות שליח עבורו שיחתום במקומו על השטר וימכור את החמץ בשבילו (אורחות יוסף פ"ה ס"ב) וכן אישה יכולה למכור חמץ שלה, וכשהיא נשואה יכולה למכור את החמץ של הבית ברשות בעלה [ובמקרה שאינה יכולה לשאול את בעלה, יכולה בכ"ז למכור] וכן יכולה להיות שליחה עבור אחר (ס' עמ' מ"א). ובדיעבד מועיל למכור חמץ למי שלא ביקש לעשות כן ועל כל פנים יודיע זאת לפני הפסח לבעל החמץ כדי שיתרצה (כה"מ סי' תמ"ה ס"ק כ"ה-כ"ט). ולכתחילה אין למכור את החמץ של חברו ללא רשותו ושליחותו (ק. ילקוי' עמ' תקפ"ז).
- ג. המוכר בא בעצמו [או שליחו] אל הרב כדי למנותו שליח למכירת חמצו לגוי ומקבל את סודרו ומגביהו לעצמו ותחת זה מוסר לו את הרשות לעשות בחמצו ככל הדרוש כדי לבצע את המכירה של החמץ לגוי וגם חותם על הרשאה זאת בחתימת ידו (ס' פ"ז ס"ב-ט) ויש אומרים שנכון לדקדק לשלם לרב איזה תשלום עבור טרחתו במכירת החמץ (ק. ילקוי' ס"ה) [והטעם לכך כדי שיהיה כדון פועל שידי כיד הבעלים, ושהיה לו במה לקנות את החמץ במוציא החג ולא יראה רק בעורמה] (מכירת חמץ כה. ס"ז).
- ד. מי שצריך למכור את חמצו והוא נמצא במקום רחוק ואינו יכול להגיע לבצע את מינוי השליחות למכירה יכול למנות את הרב המבצע את המכירה דרך הטלפון ומשכיל עבדי ח"ו סי' יז ס"א, אור לליון ח"ג פ"ט ס"ב, פסח כהלכה לגר"א לוי סי' ז' ב"ס הגר"ש אלישיב, הגר"י קרליץ והגר"מ מאזוז, ש"ת ה"ש"ל לגר"י יוסף ח"א סי' מ"ח.
- ה. אף על פי שאין מפרטים את החמץ ואת מקומו המכירה מועילה (ס' פ"ד ס"ט) ואם פרט את